

Tjenestetidens Udløb, saa at denne ikke kunde aftjenes, uden at Egtteffabets Fuldbyrkelse maatte udsættes, findes det billigt, at den ovennævnte Straf for Udeblivelse bortfalder. Dog bør dette, for at det ikke skal blive nødvendigt to Gange at sagsøge Lyendet, betinges af, at det godvilligen betaler Husbonden, hvad denne kan fordrø af det udeblevne Lyende.

Lovlig Undskyldning for ikke at gaae i Tjeneste kan være af et dobbelt Slags. Den kan enten bestaae i en Lyendet rammende Omstændighed, som uden dets Brøde sætter det ud af Stand til at tiltræde Tjenesten, saasom Sygdom eller Indfaldelse til Krigstjeneste, eller være en saadan Handling af Husbonden, som berettiger Lyendet til at fratræde Contracten. I begge Tilfælde bør det uden Tvivl tilbagebetale Fæstpengene. Til det førstnævnte Slags hører ogsaa, at en Husbond ulovligen holder et Lyende tilbage i Tjenesten over rette Fartid og derved hindrer det fra at tiltræde en paatagen ny Tjeneste. I saa Fald bør Husbonden, foruden at lide en passende Straf, der synes at kunne være Bøder, naar Handlingen ikke gaaer ind under Forordningen af 4de December 1833 § 24, betale Erstatningen saavel til Lyendet som til den, i hvis Tjeneste dette har fæstet sig. Denne Erstatning antages at kunne bestemmes for Lyendet til saa Meget, som det skulde have, naar det ulovligen var blevet afvist fra den paatagne Tjeneste, derunder ogsaa Beløbet af Fæstpengene, som Lyendet maa tilbagebetale, og for den anden Husbond til saa Meget, som Lyendet skulde have erlagt til ham, naar det uden gyldig Grund var udeblevet af Tjenesten, dog med Undtagelse af Fæstpengene, da disse betales ham tilbage af Lyendet. Jvfr. Placat af 3die December 1755 § 2. Som Handlinger af Husbonden, der berettiger et Lyende til at fratræde Contracten og udeblive, angives ved en Henviisning til § 48 visse mere graverende af saadanne, som give et Lyende Ret til at forlade den Tjeneste, hvortil det er. Grunden til, at ikke alle disse Handlinger her ere medtagne, vil man lettigen kunne slutte sig til af det, der anføres S. 24 med Hensyn til saadanne Forseelser af Lyendet, som give Husbonden Ret til at afvise det. Da de Forseelser af

Husbonden, der paa dette Sted komme i Betragtning, ikke ere udviste mod selve det Lyende, som her omhandles, men mod et andet, er der sat den Grændse, at de skulle være foregaaede i det sidste Halvaar, førend det fæstede Lyende skal tiltræde Tjenesten.

§§ 24—31.

Lyendets Pligter under Tjenestetiden maae fornemmeligen udledes af Contractens Væsen og den særlige Overenskomst, som er afluttet. Man har i Lovudkastet kun omtalt enkelte saadanne Pligter, mod hvilke Indsigelser især kunne tænkes fremsatte fra Lyendets Side. Dimeedet er saaledes at have Anledning til Tvist. Som saadanne Pligter anføres, at Lyendet, om det end har ladet sig fæste til visse bestemte Arbejder, dog ogsaa skal deeltage i andre husholdnings Forretninger, naar de, hvem de egentligt paaligge, have Forsald, og i Almindelighed fremme Husvæsenets Bedste samt underkaste sig Husets Orden, at det kan ikke nægte at yde Tjeneste til de i Huset optagne Personer, om de end, f. Ex. som Gæster, ikke høre til den egentlige Husstand, at det ikke uden Husbondens Samtykke maa enten lade sin Tjeneste udføre af Andre eller i egne Anliggender forlade Huset, jvfr. Forordn. af 25de Marts 1791 § 12, og at det skal erstatte den Stabe, som det paasører Husbonden af Forsæt, Uagtsomhed eller Mangel paa nogen særegen Art af Dygtighed, der udtræves til de Forretninger, hvortil Lyendet har ladet sig antage, jvfr. Lovens 3—19—1 og 2.

At Lyendet skylder Husbonden Lydighed og Oerbødighed, ligger i Forholdets Natur. For Overtrædelse af disse Pligter bliver det, naar man ikke vil give Husbonden Ret til paa Grund af enhver Ulydighed eller uerbødigt Uttring af Lyendet at afskedige dette, hvilket vilde medføre Ubillighed, jvfr. § 46 Nr. 4 og 5, og man indskrænker Reversesretten til Lyende af en vis Alder, jvfr. § 30, saameget nødvendigt at fastsætte Straffe. For simpel Ulydighed har man troet, at Straffen kunde være en Muld fra 1 til 10 Rbd., men at den for en saadan grovere Ulydighed, som kan benævnes Opsættighed, jvfr. Udkast til Straffelov for den danske Krigsmagt § 126, og for Trods burde